

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi

The Journal of Limitless Education and Research

Mart 2021
Cilt 6, Sayı 1

March 2021
Volume 6, Issue 1

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi

Mart 2021, Cilt 6, Sayı 1

The Journal of Limitless Education and Research

March 2021, Volume 6, Issue 1

Sahibi

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ

Owner

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ

Editör

Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK

Editor in Chief

Assoc. Prof. Dr. Ayşe Derya IŞIK

Editör Yardımcısı

Dr. Çağın KAMIŞÇIOĞLU

Assistant Editor

Dr. Çağın KAMIŞÇIOĞLU

Yazım ve Dil Editörü

Doç. Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI

Doç. Dr. Serpil ÖZDEMİR

Dr. Arzu ÇEVİK

Dr. İbrahim Halil YURDAKAL

Philologist

Assoc. Prof. Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI

Assoc. Prof. Dr. Serpil ÖZDEMİR

Dr. Arzu ÇEVİK

Dr. İbrahim Halil YURDAKAL

Yabancı Dil Editörü

Doç. Dr. Gülden TÜM

Doç. Dr. Tanju DEVECİ

Dr. Çağın KAMIŞÇIOĞLU

Foreign Language Specialist

Assoc. Prof. Dr. Gülden TÜM

Assoc. Prof. Dr. Tanju DEVECİ

Dr. Çağın KAMIŞÇIOĞLU

İletişim

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneği

06590 ANKARA - TÜRKİYE

e-posta: editor@sead.com.tr

sead@sead.com.tr

Contact

Limitless Education and Research Association

06590 ANKARA - TURKEY

e-mail: editor@sead.com.tr

sead@sead.com.tr

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi (SEAD), yılda üç kez yayımlanan uluslararası hakemli bir dergidir. Yazıların sorumluluğu, yazarlarına aittir.

Journal of Limitless Education and Research(J-LERA) is an international refereed journal published three times a year. The responsibility lies with the authors of papers.

İNDEKSLER / INDEXED IN

INFORMATION SERVICES

Kapak: Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK-Dr. Barış ÇUKURBAŞI

Editörler Kurulu (Editorial Board)

Computer Education and Instructional Technology Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi	Doç. Dr. Hasan ÖZGÜR	Trakya Üniversitesi, Türkiye
Educational Sciences Eğitim Bilimleri	Doç. Dr. Ayşe ELİÜŞÜK BÜLBÜL Dr. Gülenaz ŞELÇUK Dr. Menekşe ESKİCİ	Necmettin Erbakan Üniversitesi, Türkiye Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye Kırklareli Üniversitesi, Türkiye
Science Fen Eğitimi	Prof. Dr. Nurettin ŞAHİN Dr. Yasemin BÜYÜKŞAHİN	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye Bartın Üniversitesi, Türkiye
Lifelong Learning Hayat Boyu Öğrenme	Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ Prof. Dr. Thomas R. GILLPATRICK Assoc. Prof. Dr. Tanju DEVECİ	Ankara Üniversitesi, Türkiye Portland State University, USA Khalifa University of Science and Technology, UAE
Teaching Mathematics Matematik Eğitimi	Prof. Dr. Erhan HACİÖMEROĞLU Doç. Dr. Burçin GÖKKURT Dr. Aysun Nüket ELÇİ	Temple University, Japan Bartın Üniversitesi, Türkiye Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye
Pre-School Education Okul Öncesi Eğitimi	Doç. Dr. Neslihan BAY Dr. Burcu ÇABUK	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye Ankara Üniversitesi, Türkiye
Primary Education Sınıf Eğitimi	Prof. Dr. Sabri SİDEKLİ Doç. Dr. Oğuzhan KURU Doç. Dr. Özlem BAŞ Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK Doç. Dr. Yalçın BAY	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Türkiye Hacettepe Üniversitesi, Türkiye Ordu Üniversitesi, Türkiye Anadolu Üniversitesi, Türkiye
Teaching Social Studies Sosyal Bilgiler Eğitimi	Doç. Dr. Cüneyit AKAR	Uşak Üniversitesi, Türkiye
Teaching Turkish Türkçe Öğretimi	Prof. Dr. Fatma SUSAR KIRMIZI Doç. Bilge BAĞCI AYRANCI Doç. Dr. Nevin AKKAYA Doç. Dr. Serpil ÖZDEMİR	Pamukkale Üniversitesi, Türkiye Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye Bartın Üniversitesi, Türkiye
Teaching Turkish to Foreigners Yabancılara Türkçe Öğretimi	Prof. Dr. Apollinaria AVRUTİNA Prof. Dr. Yuu KURIBAYASHI Assoc. Prof. Dr. Galina MISKINIENE Assoc. Prof. Dr. Könül HACIYEVA Assoc. Prof. Dr. Xhemile ABDIU Doç. Dr. Gülden TÜM Lecturer Dr. Feride HATİBOĞLU Lecturer Semahat RESMİ CRAHAY	St. Petersburg State University, Russia Okayama University, Japan Vilnius University, Lithuania Azerbaijan National Academy of Sciences, Azerbaijan Tiran University, Albania Çukurova Üniversitesi, Türkiye University of Pennsylvania, USA PCVO Moderne Talen Gouverneur, Belgium
Foreign Language Education Yabancı Dil Eğitimi	Prof. Dr. Arif SARIÇOBAN Prof. Dr. Işıl ULUÇAM-WEGMANN Prof. Dr. İ. Hakkı MİRİCİ Prof. Dr. İlknur SAVAŞKAN Assoc. Prof. Dr. Christina FREI Dr. Bengü AKSU ATAÇ Dr. Ulaş KAYAPINAR Dr. Nurcan KÖSE	Selçuk Üniversitesi, Türkiye Universität Duisburg-Essen, Germany Hacettepe Üniversitesi, Türkiye Bursa Uludağ Üniversitesi, Türkiye University of Pennsylvania, USA Nevşehir Hacı Bektaş Üniversitesi, Türkiye American University of the Middle East (AUM), Kuwait American University of the Middle East (AUM), Kuwait

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 6, Sayı 1

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 6, Issue 1

Yayın Danışma Kurulu (Editorial Advisory Board)

- Prof. Dr. A. Gani ARIKAN, Selçuk Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. A. Işıl ULUÇAM-WEGMANN, Universität Duisburg-Essen, Deutschland
Prof. Dr. Ahmet ATAÇ, Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ahmet GÜNŞEN, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ahmet KIRKILIÇ, Ağrı Çeçen Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ali MEYDAN, Nevşehir Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ali Murat GÜLER, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ali Osman ALAKUŞ, Dicle Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ali Ulvi YILMAZER, Ankara Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ali YAKICI, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Apollinaria AVRUTINA, St. Petersburg State University, Russia
Prof. Dr. Asuman DUATEPE PAKSU, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Asuman Seda SARACALOĞLU, Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ayfer KOCABAŞ, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Duygu UÇGUN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Efe AKBULUT, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Emine KOLAÇ, Anadolu Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Emre ÜNAL, Ömer Halis Demir Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Erika H. GILSON, Princeton University, USA
Prof. Dr. Erkut KONTER, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Erol DURAN, Uşak Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ersin KIVRAK, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Esra BUKOVA GÜZEL, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Fatma SUSAR KIRMIZI, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, Ankara Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Fredricka L. STOLLER, Northern Arizona University, USA
Prof. Dr. Gizem SAYGILI, Karaman Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Hakan UŞAKLI, Sinop Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Hüseyin KIRAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Jack C RICHARDS, University of Sydney, Avustralia
Prof. Dr. Kamil İŞERİ, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Levent MERCİN, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Türkiye

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 6, Sayı 1

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 6, Issue 1

-
- Prof. Dr. Liudmila LESCHEVA, Minsk State Linguistics University, Belarus
Prof. Dr. Mehmet Ali AKINCI, Rouen University, France
Prof. Dr. Meliha YILMAZ, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Merih Tekin BENDER, Ege Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Mustafa Murat İNCEOĞLU, Ege Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nergis BİRAY, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nesrin İŞİKOĞLU ERDOĞAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nil DUBAN, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nurettin ŞAHİN, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Perihan YALÇIN, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Pınar GİRME, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Sabri SİDEKLİ, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Selma YEL, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Serap BUYURGAN, Başkent Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Serdar TUNA, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Seyfi ÖZGÜZEL, Çukurova Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Songül ALTINIŞIK, TODAİE Emekli Öğretim Üyesi, Türkiye
Prof. Dr. Süleyman İNAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Şafak ULUÇINAR SAĞIR, Amasya Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Şahin KAPIKIRAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Şerif Ali BOZKAPLAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Tahir KODAL, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Todd Alan PRICE, National-Louis University, USA
Prof. Dr. Tom GILLPATRICK, Portland State University, USA
Prof. Dr. Turan PAKER, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. William GRABE, Northern Arizona University, USA
Assoc. Prof. Dr. Carol GRIFFITHS, University of Leeds, UK
Assoc. Prof. Dr. Christina FREI, University of Pennsylvania, USA
Assoc. Prof. Dr. Elza SEMEDOVA, Khazar Universty, Azerbaijan
Assoc. Prof. Dr. Galina MISKINIENE, Vilnius University, Lithuania
Assoc. Prof. Dr. Könül HACIYEVA, Azerbaijan National Academy of Sciences, Azerbaijan
Assoc. Prof. Dr. Salah TROUDI, University of Exeter, UK
Assoc. Prof. Dr. Sevinc QASİMOVA, Bakü State University, Azerbaijan
Assoc. Prof. Dr. Spartak KARDIU, Tiran University, Albania

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 6, Sayı 1

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 6, Issue 1

- Assoc. Prof. Dr. Suzan CANHASI, University of Prishtina, Kosovo
Assoc. Prof. Dr. Şaziye YAMAN, American University of the Middle East (AUM), Kuwait
Assoc. Prof. Dr. Tanju DEVECİ, Khalifa University of Science and Technology, UAE
Assoc. Prof. Dr. Xhemile ABDIU, Tiran University, Albania
Doç. Dr. Abdullah ŞAHİN, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Abdurrahman ŞAHİN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Anıl ERTOK ATMACA, Karabük Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Aydın ZOR, Akdeniz Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK, Bartın Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ayşe ELİÜŞÜK BÜLBÜL, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Berna Cantürk GÜNHAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Bilge AYRANCI, Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Burçin GÖKKURT ÖZDEMİR, Bartın Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Demet GİRGİN, Balıkesir Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Esin Yağmur ŞAHİN, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Feryal BEYKAL ORHUN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Fulya ÜNAL TOPÇUOĞLU, Dumlupınar Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Gülden TÜM, Çukurova Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Güliz AYDIN, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Hüseyin ANILAN, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. İbrahim COŞKUN, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Melek ŞAHAN, Ege Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Meltem DEMİRCİ KATRANCI, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Nazan KARAPINAR, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Neslihan BAY, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Nevin AKKAYA, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Orhan KUMRAL, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Özlem BAŞ, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ruhan KARADAĞ, Adıyaman Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Salim PİLAV, Kırıkkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Sevgi ÖZGÜNGÖR, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Sibel KAYA, Kocaeli Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK, Ordu Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ufuk YAĞCI, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 6, Sayı 1

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 6, Issue 1

Doç. Dr. Vesile ALKAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

Doç. Dr. Yalçın BAY, Anadolu Üniversitesi, Türkiye

Doç. Dr. Zafer TANGÜLÜ, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye

Dr. Feride HATİBOĞLU, University of Pennsylvania, USA

Dr. Hanane BENALI, American University of the Middle East (AUM), Kuwait

Dr. Nader AYİŞH, Khalifa University of Science and Technology, UAE

Dr. Nurcan KÖSE, American University of the Middle East (AUM), Kuwait

Dr. Ulaş KAYAPINAR, American University of the Middle East (AUM), Kuwait

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 6, Sayı 1

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 6, Issue 1

Bu Sayının Hakemleri (Referees of This Issue)

Prof. Dr. Arif SARIÇOBAN, Selçuk Üniversitesi

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. İlknur SAVAŞKAN, Bursa Uludağ Üniversitesi

Doç. Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Doç. Dr. Nevin AKKAYA, Dokuz Eylül Üniversitesi

Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK, Ordu Üniversitesi

Dr. Ahmet BAŞKAN, Dicle Üniversitesi

Dr. Can MIHCI, Trakya Üniversitesi

Dr. Emel GÜVEY AKTAY, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Dr. Göksu ÇİÇEKLİ KOÇ, Ege Üniversitesi

Dr. Menekşe ESKİCİ, Kırklareli Üniversitesi

Dr. Şenay Ozan LEYMUN, Trakya Üniversitesi

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 6, Sayı 1

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 6, Issue 1

Dear Readers,

We are delighted to present you the March 2021 issue of the Journal of Limitless Education and Research.

Our journal has been published continually by the Limitless Education and Research Association (SEAD) since 2016. The aim of our journal is to publish theoretical and applied studies in the field of education and research, to share scientific information at national and international level, create an environment for the production of new information, announce innovations and thereby contribute to scientific production in our country. For this purpose, priority is given to qualified research and review publications in our Journal.

In our journal, the Editorial Board, the Scientific Committee, and the Referee Board members, who meticulously evaluate the manuscripts, are formed by academics that are prestigious experts in their field. Our journal that is strengthened much more with the priceless contributions of the scientists who serve on the boards, authors and you readers, continues to be published without compromising its academic quality.

The Journal of Limitless Education and Research is published three times a year, scanned in various national and international indexes, and it receives numerous citations. Our journal, which had a SOBIAD impact factor of 0.3 in 2019, will be published both in Turkish and English languages as of this issue. Thus, it is aimed at reaching wider audience.

We wish our journal to contribute to the scientific field, and acknowledge all editors, authors and referees who contributed to its preparation. With our best regards.

LIMITLESS EDUCATION AND RESEARCH ASSOCIATION

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 6, Sayı 1

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 6, Issue 1

Sevgili Okurlar,

Sizlere Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisinin Mart 2021 sayısını sunmaktan büyük mutluluk duyuyoruz.

Dergimiz, Sınrsız Eğitim ve Araştırma Derneği tarafından 2016 yılından bu yana kesintisiz olarak yayınlanmaktadır. Amacımız, eğitim ve araştırma alanındaki kuramsal ve uygulamalı çalışmalarını yayınlamak, bilimsel bilgileri ulusal ve uluslararası düzeyde paylaşmak, yeni bilgiler üretilmesine ortam hazırlamak, yenilikleri duyurmak ve böylece ülkemizdeki bilimsel üretime katkı sağlamaktır. Bu amaçla Dergimizde nitelikli araştırma ve derleme yayınlarına öncelik verilmektedir.

Dergimizin Editör Kurulu, Bilim Kurulu ve yayınları titizlikle değerlendiren Hakem Kurulu üyeleri alanında uzman akademisyenlerden oluşmaktadır. Kurullarda görev yapan bilim insanları, yazarlar ve siz okurların değerli katkılarıyla her sayıda biraz daha güçlenen Dergimiz, akademik kalitesinden ödün vermeden yayın hayatını sürdürmektedir.

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi yılda üç sayı olarak yayınlanmakta, çeşitli ulusal ve uluslararası düzeydeki indekslerde taranmakta, çok sayıda atıf almaktadır. 2019 yılı SOBIAD etki faktörü 0,3 olan Dergimiz, artık hem Türkçe hem de İngilizce yayınlanmaktadır. Böylece daha geniş bir okur kitlesine ulaşılmaya çalışılmaktadır.

Dergimizin bilimsel alana katkıları getirmesini diliyor, hazırlanmasında emeği geçen bütün editör, yazar ve hakemlere teşekkür ediyoruz. Saygılarımızla.

SINIRSIZ EğİTİM VE ARAŞTIRMA DERNEğİ

TABLE OF CONTENTS

İÇİNDEKİLER

**Article Type: Review
Makale Türü: Derleme**

Todd Alan PRICE

Blended Learning and the Videoconferencing Modality for the Teaching and Learning Doctoral Candidate 1-10

**Article Type: Research Article
Makale Türü: Araştırma**

Firdevs GÜNEŞ

Riddles for Kids 11-40
Çocuk Bilmeceleri

İbrahim Halil YURDAKAL, Ayşe YURDAKAL

First Reading and Writing Teaching in Turkish Teaching Programs Between 1924-1981 41-77
1924-1981 Arası Türkçe Öğretim Programlarında İlk Okuma Yazma Öğretimi

Nevin AKKAYA, Buse GÜLLÜ, Esra ÖZDEN

Educational Messages and Effective Communication Factors in Children's Literature Works 78-118
Çocuk Edebiyatı Eserlerinde Yer Alan Eğitsel İletiler ve Etkili İletişim Unsurları

Osman SÖNER, Hazel DURU

An Investigation into the Articles Published in Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal Between 1990-2019 in Terms of Various Factors 119-151
Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisinde 1990-2019 Yılları Arasında Yayımlanan Makalelerin Çeşitli Faktörler Açısından İncelenmesi

Emine TEPE, Gülden TÜM

The Reflection of Basic Principles in Course Books for Teaching Turkish as a Foreign Language 152-178
Temel İlkelerin Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarındaki Yansıması

The Journal of Limitless Education and Research
Volume 6, Issue 1

DOI: 10.29250/sead.876202

Received

08.02.2021

Article Type

Research

Accepted

15.03.2021

The Reflection of Basic Principles in Course Books for Teaching Turkish as a Foreign Language

Emine TEPE, Istiklal University, emine.tepe@istiklal.edu.tr

Assoc. Prof. Dr. Gülden TÜM, Cukurova University, guldentum@gmail.com

Abstract: The usage of qualified instructional materials enhances learning process while learning any foreign language. Along with the process of teaching Turkish as a foreign language (TFL), which has gained considerable momentum for some decades, various instructional materials have been developed by different institutions so that they could be efficiently utilized. Apparently, Common European Framework of References for Languages (CEFR) is used as a framework that guides criteria about how to design these materials. When designing course books, it is important to plan functional and educational units regarding basic principles as they are vital elements in the selection of TFL books for learning. In literature, there is no study encountered on the basic principles; therefore, this study aims at investigating the extent of principles calibrated in TFL course books. Data were collected from the course books entitled “Yedi İklim Türkçe” by Yunus Emre Institute (YEE) and “Yabancılar için Türkçe” by Gazi University-TOMER (GU-TOMER). The books selected were analysed regarding the basic principles in TFL course books. Findings reveal that the institutions give priority to different principles in designing their TFL sets.

Keywords: Teaching Turkish as a Foreign Language, Course Books, Principles

Cited in: Tepe, E. & Tüm, G. The reflection of basic principles in course books for teaching turkish as a foreign language. Temel ilkelerin yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ders kitaplarındaki yansıması. *The Journal of Limitless Education and Research, Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 6(1), 152-178. DOI: 10.29250/sead.876202.

First Author Orcid: 0000-0002-6090-4517

Second Author Orcid: 0000-0001-7790-0857

This article was produced from the MA thesis entitled “An investigation into the Basic Principles of Course Books Used in Teaching Turkish as a Foreign Language”.

1. Introduction

Course books, the basic and essential tools in education, are prepared for the purpose of allowing lessons to progress in a cumulative way (Güçlü et al., 2001), and explain the information about the subjects that curriculum aims to teach in an assured plan (Duman, 2013). Among the materials used in the learning process, an important issue to consider is how much they adopt frequency of usage (Ülper, 2014; Karatay, 2012) and prepare individuals who learn Turkish as a foreign language (TFL) for their social and academic life. Additionally, as literature accentuates, course books have an important position in consolidating information for learners so as to easily access whenever they need it. Although tools and materials used in teaching environments are diversified with the advancement of technology, they may not be readily available in every teaching situation due to high costs. Therefore, course books still remain an indispensable tool in the learning-teaching environment and process (Demirel, 1993). Moreover, course books are important to increase the substantiality of gaining the desired language skills, access easily, prepare an environment for learning with their visual features appropriate for learner level, theme and subject, and also go with outcomes of curricula. Chambliss and Calfee (1998) support all these issues by underlining their positive effects for pedagogic levels of learners.

Teaching Turkish to foreigners, which has dramatically developed recently, has enabled the recognition of Turkish language worldwide. This progress has been achieved, especially, with the contribution of course books designed, prepared, and printed by institutions to teach Turkish to foreigners. These books are considered as an important source in teaching Turkish both as a mother language and a foreign language (Gün, Akkaya, & Kara, 2014) in order to guide learners by strengthening their written and verbal communication and to lead a directive role for teachers (Cunningsworth, 1995). Hence, the present study seeks answers to the following research questions:

1. What are the basic principles adopted in the Turkish language course books for foreigners?
2. Is there a difference in the basic principles adopted in the course books utilized by different institutions wherein Turkish is taught as a foreign language?

Turks, one of the deep-rooted and ancient nations of the world, have established rich civilizations in different geographies around the world. Since it is one of the most important

elements that establish a relationship between society and culture, language is considered one of the most important tools used in spread of this rich civilization. In 1984, Ankara University established the Center of Turkish and Foreign Language Application and Research (TÖMER) and carried out the teaching of Turkish as a foreign language (TFL) at the institutional level. In recent years, interest in and demand for Turkish language have increased due to numerous reasons such as economic, political, historical, personal, and cultural matters worldwide. In order to meet this demand, the Ministry of National Education, Istanbul University, Diler and Ankara University-TÖMER, several language centres were established following one another. Then, universities, institutions such as TİKA, Yunus Emre Institute (YEE), Turkey Maarif Foundation, Presidency for Turks Abroad and Related Communities (YTB), and private teaching institutions followed suit to provide various services not only in Turkey both also abroad. Due to the conflicts occurring in the neighbouring countries for two decades, there have been a lot of immigrants and refugees who urgently need Turkish language courses to meet their basic needs, which alone has caused TFL to gain extensive popularity in many Turkish cities, especially in the big cities including Adana, Adiyaman, Gaziantep, Hatay, Istanbul, and Sanliurfa.

In teaching Turkish as a foreign language, different approaches, methods and techniques have been used as per the learners' needs and demands. In the past, the traditional grammar teaching approach was widely used in FL teaching and the rules of target language were underlined to reach the target. Thus, it appeared as to have prioritized grammar learning for many years (Güneş, 2011). Nevertheless, lately, this attitude has left its place to action-oriented approach suggested by CEFR, and this approach proceeds to focus on mediating communication and concepts in text so as to enhance the teaching materials in terms of communicative competences. Therefore, both mediating and regarding principles in teaching materials need to be unearthed for the benefits of learners to communicate in their target languages. Even though much research on TFL course books has been done so far, more investigation into these books should be conducted as suggested by Özdemir (2013). The materials used and developed in TFL teaching ought to ensure that the target audience participates to the learning process with more senses. The selected materials are also expected to match the content of the course as well as fit for purpose. One of the important factors that determines the quality of materials used in TFL teaching is the level of Turkish language of the target audience. In terms of TFL learning, Yalın (2010) highlights the importance of materials by stating, "Information stored in short-term memory will be lost within 15-20 seconds if no action is taken on it. However, through some strategies and repetition, the information can be kept in the short term memory longer and

transferred to the long term memory” (p. 75). This issue also underlines the importance of instructional materials in teaching foreign languages.

1.1. Course Books for Teaching a Foreign Language

In the regulation on the course books by the Ministry of National Education (MoNE), a course book is defined as ‘Printed work to be used in formal and non-formal education institutions, the content of which is prepared in line with the curriculum and can also be produced as a fascicle when necessary’ (MEB, 1995). In this respect, it could be stated that the primary feature of any course book is to make them be prepared in a certain system and curriculum so as to reach the outcomes in the curriculum. In addition to this priority function, there are certain goals and functions to be achieved during designing course books. İşeri (2007) summarizes these goals and functions as follows:

1. Course books are one of the most important instructional tools to achieve the objectives and outcomes in the curriculum.
2. Course books are as important as teachers, physical circumstances, and curricula in terms of changing human quality via education.
3. Course books are the primary source and guide for teachers and learners in the realization of teaching and learning objectives in education.
4. Course books help teachers schedule their teaching time and moderate their learners during lessons.
5. Course books are one of the main factors affecting quality and success in teaching.
6. Course books are tools equipped with information to provide the realization of teaching objectives in terms of content and form, and are supported with visuals.
7. Of the teaching materials available, the course book is the most utilized and accessed tool.

Based on these, course books are one of the most important tools in education. Moreover, they have an important role in consolidating information as essential sources for learners to access easily whenever they want. As they are also the easiest tools in terms of printing, cost, applicability, and access, crucial care should be paid in designing and preparing

them. It should be remembered that course books help novice teachers minimize lack of experience by making it easier for them to master the subject and to follow the curriculum. Thus, course books facilitate the acquisition of desired language skills and linguistic competences and prepare an environment for learning with their visuals. They also provide information on the extent to which the goals have been achieved as they have consolidation parts per unit. Since the learning continues outside the classroom as well as in the classroom, learners' ability to have information and communication skills in any environment depends on the richness of these resources. Therefore, all the activities are designed regarding teaching methods to facilitate the learning process of the learners.

1.2. Principles Calibrated in Course Books

There are common principles of materials preparation in any field. The principles of teaching materials accepted as scientifically appropriate, in particular, is an important consideration in the preparation of instructional materials. The principles, the first thirteen of which are mentioned by Duman (2013, p. 2), and the others are in other sources (Demirel, *ibid.*, 2011; Güneş, 2016; Yaylacı & Yaylacı, 2013; Köksal & Varışoğlu, 2014) can be listed as follows:

1. *Principle of Compliance with the Law/Curriculum:* Materials are prepared to comply with circulars and regulations (Duman, 2013).
2. *Principle of Student Compliance:* Material are appropriate to the age, interest, level of knowledge and expectations of the target audience (Biçer and Kılıç, 2017).
3. *Principle of Simplicity:* Materials are prepared according to their real-life measures and dimensions. Visual materials are perceived more easily if prepared in a realistic way (Demirel, 2011; Yaylacı and Yaylacı, 2013).
4. *Principle of Starting from the Known Items:* Each new knowledge integrates with the previous one settled in the cognition. Materials should not contain unknown grammar rules, words and topics above the level of the learner (Duman, 2013).
5. *Principle of Multi-examples:* Many examples are given to increase interest and appeal to various senses of learners (zdeniz, 2019).
6. *Principle of Completion:* Materials are prepared to make a logical connection with the new and previously learned knowledge (Duman, 2013).

7. *Principle of Unity:* Materials help learners get self-assuredly familiarized with content along with examples between sections and even units. They ensure transition between context and grammar patterns (Biçer and Kılıç, 2017).
8. *Principle of Relevance:* The more meaningful issues are learned by the target audience, the more learning occurs (Duman, 2013).
9. *Principle of Relevance of the Background Knowledge:* Materials support a certain visual or auditory background such as realia, visuals, cartoons, songs and slides to increase learning (Demirel, et al., 2011; Yaylacı and Yaylacı, 2013).
10. *Principle of Innovation:* Learning occurs through accessing, evaluating, synthesizing, and analyzing any information (Duman, 2013).
11. *Principle of Selectivity:* A broad insight is presented regarding the diversity among learners since selection is based on the mental improvement and world knowledge (Özdeniz, 2019).
12. *Principle of Relativity:* Materials are prepared in such a way that learners can easily perceive and distinguish the elements in the content (Duman, 2013).
13. *Principle of Invariance in Perception:* Connections between previously learned knowledge and new ones are intertwined to let learners perceive them easily (Özdeniz, 2019).
14. *Principle of Closure:* Materials such as visuals, texts and vocabulary are perceived in the same way that learners make connections in their minds. It means real materials should be clear, understandable, and comprehensible for everyone (Duman, 2013).
15. *Principle of Depth:* Materials are prepared according to real-life measurements and dimensions. Visual materials are perceived more easily if prepared in a realistic way (Demirel et al., 2011).
16. *Principle of Economy:* Materials are prepared to achieve the most valuable impact by saving time, labor, and equipment. It is aimed to provide the highest efficiency with minimum effort and minimum time (Özdeniz, 2019).
17. *Principle of Target-Based-Behaviour:* Materials are prepared in accordance with the competence and necessity of the language skills to meet all needs and expectations of learners (Duman, 2013).

18. *Principle of Timeliness:* The more up-to-date the materials are; the more learning occurs. Books and materials are expected to satisfy the current needs of learners (Demirel *ibid.*, 2011; Yaylacı and Yaylacı, 2013).

19. *Principle of Life:* Learners are exposed to information they would use in daily life. It is important to design activities and examples based on real-life situations (Özdeniz, 2019).

1.3. Course Books for Teaching Turkish as a Foreign Language

Yedi İklim Türkçe, which was written by Yunus Emre Institute, consists of 18 books containing course books, workbooks and teacher books prepared according to the reference levels of CEFR as per A1, A2, B1, B2, C1 and C2. *Yedi İklim Türkçe* set consists of totally 48 units, each of which has three themes described in detail in the table of contents. Topics are grouped according to themes under the titles of grammar, listening, reading, speaking, and writing. The units in the course books start with the “preparation for unit” sections that contain questions on the topics to be covered. These questions are originally designed to arouse curiosity and inform learners about the topic to be covered throughout the units in the sets (A1-C2). There is a “free reading” section and an “evaluation” section at the end of per unit, which includes tests with eight or ten questions within multiple choice forms. This section reveals three purposes: a) whether or not learners acquire knowledge and skills about the topics covered in the context of per unit; b) whether or not they achieve the targeted achievements; and c) whether or not they need repetition in case there are incomplete tasks. At the end of each unit, there is also a section “I am evaluating myself” wherein learners are expected to choose one of three different facial expressions to exposure their achievements given in the highlighted boxes, and to learn about their outcomes in the learning processes. In the appendices of *Yedi İklim Türkçe* course books, additional information about the vocabulary lists is set under the “Index” title and complementary information about the grammar topics is provided under the title of “Grammar”.

Yabancılar için Türkçe course books set published by TÖMER, Gazi University consists of five different course books accompanying listening CDs. The set is prepared based on the reference levels of A1, A2, B1, B2 and C1 emboldened in CEFR. The textbooks of the *Yabancılar için Türkçe* set consists of 26 units, each of which has five units. In the course books of the set, all units consist of four themes determined by numbers and separated from each other. Themes start with reading texts followed by the “Understanding” section so that learners' level of comprehension is determined. Moreover, the comprehension section includes multiple choice

tests, right and wrong exercises, and textual questions, types of exercises. The "Speech" section comes after the "Understanding" section in the themes. In the speech sections; dialogue animation, creating a dialogue, speaking using the pool of words and concepts, etc. types of exercises are given. The "Writing" section includes mechanical, meaningful and free writing exercises. On the other hand, multiple choice tests, true-false, filling in the gaps, and types of exercises consisting of text-based open ended questions are included in the "Listening" section.

2. Method

The current study adopted a descriptive method to do a deep investigation into the Turkish language teaching course books prepared by Yunus Emre Institute and Gazi University, TÖMER. "Descriptive methods are one of the most suitable methods for the studies to present a current situation" (Kaptan, 1995, p. 65). Within the descriptive methods, qualitative research method provides a practical source of textual word data that are readily available for analysis without the need for transcription (Creswell, 2012).

The qualitative research method presents of the research results based on the codes and categories created by reading the data one by one (Merriam, 2015). Therefore, in this study, qualitative research method was utilized by taking 'documents' out of a wide range of qualitative data forms such as observations, interviews, questionnaires, and audio-visual materials. Document analysis technique was used to serve qualitative research. According to Yıldırım and Şimşek (2016, p. 49), "document analysis involves the analysis of written materials containing information about the facts and events that are investigated. Documents as important sources of information should be used effectively in qualitative research so that the researcher can obtain the data without the need for observations, interviews, questionnaires, and audio-visual materials. In other words, document analysis can be used as a data collection method alone in qualitative research." The qualitative data from the Turkish language teaching course books were classified by each of the principles being used in materials design in the form of content analysis. Since it is aimed to identify research trends and gaps in Turkish language teaching course book research in Turkey, these course books are assumed to provide "contentful information" case in order to "develop a detailed and insightful understanding" of the problem.

In order to obtain data for the first and second research question, content analysis was done to investigate to what extent TFL course books include the basic principles and if there was any difference about using the basic principles in these two TFL course books utilized by different institutions wherein Turkish is taught as a foreign language. The analysis was done by sending

the request letter and a checklist of principles (Duman, 2013; Demirel vd., 2011; Yaylacı, and Yaylacı, 2013; Özdeniz, 2019) to the administration of the Yunus Emre Institute (YEE) and the administration of TOMER (Turkish Language Teaching and Research Centre) at Gazi University (GU). After receiving permission letters and the list of basic principles preferred by the institutions, TFL course book sets were analysed manually by the researcher. The results found were also crosschecked by three other language instructors so that the internal reliability was obtained. The consensus was reached after realizing the crosscheck three times. The study is limited to merely two TFL course books by YEE and GU-TÖMER. The work books were also excluded since they were supposedly prepared utilizing the same principles as preferred by the institutions.

3. Findings and Discussion

In this part of the study, the findings obtained through the analysis of basic principles calibrated in TFL course books are interpreted in the tables below. The first research question in the study asked what the basic principles are adopted in the Turkish language teaching course books for foreigners. The analyses based on the basic principles identified in *Yedi İklim Türkçe* are presented in Table 1 below.

Table 1.
Basic Principles Accredited in Yedi İklim Türkçe Books for Foreigners

Basic Principles of	Yedi İklim Türkçe by YEE					
	A1	A2	B1	B2	C1	C2
Compliance with the law / curriculum	+	+	+	+	+	+
Student compliance	+	+	+	+	+	+
Simplicity	+	+	+	+	+	+
Starting from the known	+	+	+	+	+	+
Multi-examples	-	-	-	-	-	-
Completion	+	+	+	+	+	+
Unity	+	+	+	+	+	+
Relevance	+	+	+	+	+	+
Relevance of the background knowledge	+	+	+	+	+	+
Innovation	+	+	+	+	+	+
Selectivity	-	-	-	-	-	-
Relativity	+	+	+	+	+	+
Invariance in perception	+	+	+	+	+	+
Closure	-	-	-	-	-	-
Depth	-	-	-	-	-	-
Economy	+	+	+	+	+	+
Target-behavior	+	+	+	+	+	+
Timeliness	+	+	+	+	+	+
Life	-	-	-	-	-	-

Table 1 displays information the extent of the basic principles in *Yedi İklim Türkçe Set* by YEE. It is observed that most of the basic principles are of compliance with the law/curriculum, student compliance, simplicity, starting from the known, completion, unity, relevance, relevance of the background knowledge, innovation, relativity, invariance in perception, economy, target-behaviour and timeliness. However, the findings indicate that the principles of multi-examples, selectivity, closure, depth and life are not calibrated in *Yedi İklim Türkçe Set* by YEE. In brief, the findings revealed that these five principles out of 19 ones were unutilized in *Yedi İklim Türkçe Set* by YEE.

The second TFL book set targeted to analyse in this study is the one entitled *Yabancılar için Türkçe Set* by Gazi University-TÖMER (henceforth GU-TÖMER) books for foreigners by the administration of (Turkish Language Teaching and Research Centre) at Ankara-Turkey. The basic principles accredited in the TFL book set are given in Table 2 below.

Table 2.

The Basic Principles Accredited in Yabancılar için Türkçe Books for Foreigners

Basic Principles of	Yabancılar için Türkçe by GU-TÖMER				
	A1	A2	B1	B2	C1
Compliance with the law / curriculum	+	+	+	+	+
Student compliance	+	+	+	+	+
Simplicity	-	-	+	+	+
Starting from the known ones	-	+	+	+	+
Multi-examples	-	-	+	+	+
Completion	+	+	+	+	+
Unity	+	+	+	+	+
Relevance	+	+	+	+	+
Relevance of the background knowledge	+	+	+	+	+
Innovation	-	-	-	-	-
Selectivity	+	+	+	+	+
Relativity	+	+	+	+	+
Invariance in perception	+	+	+	+	+
Closure	+	+	+	+	+
Depth	+	+	+	+	+
Economy	+	+	+	+	+
Target-based-behavior	+	+	+	+	+
Timeliness	-	-	-	-	-
Life	+	+	+	+	+

As indicated in Table 2, *Yabancılar için Türkçe* by GU-TÖMER set meets most of the basic principles of compliance with the law/curriculum, student compliance, completion, unity, relevance, relevance of the background knowledge, selectivity, relativity, invariance in perception, closure, depth, economy, target-behaviour, and life. The ones excluded are the

principle of simplicity, the principle of starting from the known one, the principle of multi-examples, the principles of innovation, and the principle of timeliness. It is concluded that the level needs and expectations of the learners are mostly ensured. As observed in Table 2., the basic principles are mostly used consistently and systematically. Regarding A1 level, some principles (i.e., principle of simplicity and starting from the known ones, multi-examples in A1; principle of simplicity and multi-examples in A2) are missing in the course book even though they are vitally important for the beginning level. In B1, B2 and C1 Levels, which are intermediate and advance level books, the missing principles are innovation and timeliness principles.

The second research question sheds light on which principles in the TFL course books utilized by two different institutions wherein Turkish is taught as a foreign language. Table 3 displays the principles accredited in these two institutions in a comparative way below.

Table 2.
The Basic Principles Accredited in Turkish Language Books for Foreigners

Basic Principles of	Yabancılar için Türkçe by GU-TÖMER					Yedi İklim Türkçe by YEE				
	A1	A2	B1	B2	C1	A1	A2	B1	B2	C1
Compliance with the curriculum/law	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Student compliance	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Simplicity	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+
Starting from the known ones	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Multi-examples	-	-	+	+	+	-	-	-	-	-
Completion	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Unity	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Relevance	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Relevance of the background knowledge	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Innovation	-	-	-	-	-	+	+	+	+	+
Selectivity	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
Relativity	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Invariance in perception	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Closure	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
Depth	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
Economy	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Target-based-behaviour	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Timeliness	-	-	-	-	-	+	+	+	+	+
Life	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-

As observed in Table 3, the basic principles used in both TFL course books, *Yedi İklim Türkçe*, and *Yabancılar için Türkçe*, appear as compliance with the law/curriculum, student compliance, completion, unity, relevance, relevance of the background knowledge, relativity, invariance in perception, economy, target-behaviour, respectively. According to the analysis

done for the principles given, it is fair to state that these are vitally important to retain in any teaching materials so that foreign learners get benefit out of them in their learning of Turkish. Nevertheless, the preferences of using some basic principles between these two institutions were observed to be different in both TFL course book sets. For instance, in regard to *Yedi İklim Türkçe* Set by YEE, the excluded principles were observed to be five ones as the principle of multi-examples, the principle of selectivity, the principle of closure, the principle of depth, and the principle of life. When these are taken into account about their applicability, it is concluded that the principle of multi-examples is very basic and important since any language learning is realized through numerous examples. In the same vein, the different preferences chosen in design of TFL course book set by Gazi University TÖMER, are observed in the study. The basic principles retained in *Yabancılar için Türkçe* are detected as the principles of multi-examples, the principle of selectivity, the principle of closure, the principles of depth, and the principle of life whereas these principles were not used in *Yedi İklim Türkçe*. The principles excluded in *Yabancılar için Türkçe* were found as the principle of simplicity, the principle of starting from the known one, the principle of multi-examples, the principle of innovation, and the principle of timeliness. Upon consideration of these excluded principles, it could be concluded that these principles should be inserted in all the levels (A1-C1) of books.

4. Conclusion and Suggestions

All the findings of the study reveal that the basic principles include straightforward and factual information to explicit target language awareness. Without doubt, as long as these principles are given spaces in TFL course books, they effectively meet the needs of individuals learning Turkish as a foreign language. The results obtained from both *Yedi İklim Türkçe* and *Yabancılar için Türkçe* elucidated that the objectives, needs and expectations of the learners were ensured to a certain extent. Even if these course books were designed to be user-friendly and to incorporate as many principles as possible, some missing principles in both sets were observed. Definitely, the missing principles appeared vitally important ones to be used in any instructional materials. Based on the findings gathered from the analyses on the basic principles in two TFL course book sets, various suggestions could be made to materials designers and institutions wherein Turkish is taught as a foreign or second language. These are as follows:

- When deciding which basic principles to design and include in instructional materials, super educational, cultural, and social diversity among learners should

be taken into consideration so that the learning process is facilitated in multicultural/multilingual language classrooms.

- The distribution of the basic principles used in the course books should be designed in a variety-based and balanced way between and among activities not only within the same unit but also among units for the development of all learners.
- The basic principles should be taken into account regarding assessment and evaluation suggested by CEFR.
- The basic principles should be straightforward in curricula so as to reach standardization in designs of instructional materials so that outcomes of learners are also standardized among different institutions.
- They should be amplified and retained in teacher books so that any novice or experienced teacher could become aware of their subtle adjustments to deepen linguistic, socio-linguistic, intercultural, and intracultural understanding.

CONFLICT OF INTEREST STATEMENT

The authors declare that there is no conflict of interest in their studies.

RESEARCH AND PUBLICATION ETHICS STATEMENT

The authors declare that they follow research and publication ethics in their studies.

AUTHOR LIABILITY STATEMENT

The authors declare that the "Conceptual Framework, Writing Draft, Analysis and Editing" part of this work was done by Gülden Töm and "Method and Manuscript, Visualization and Research" part of this work was done by Emine Tepe.

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi
Cilt 6, Sayı 1

DOI: 10.29250/sead.876202

Gönderilme Tarihi

08.02.2021

Makale Türü

Araştırma

Kabul Tarihi

15.03.2021

Temel İlkelerin Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarındaki Yansıması

Emine TEPE, İstiklal Üniversitesi, emine.tepe@istiklal.edu.tr

Doç. Dr. Gülden TÜM, Çukurova Üniversitesi, guldentum@gmail.com

Özet: Hedef dille ilgili nitelikli materyallerin kullanılması, yabancı bir dili öğrenirken öğrenme sürecini geliştirir. Yıllardır önemli bir ivme kazanmış olan yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi (TYD) sürecinin yanı sıra, etkin bir şekilde kullanılabilmesi için farklı kurumlar tarafından çeşitli ders materyalleri geliştirilmiştir. Diller için Avrupa Ortak Çerçeve Metni(AOBM) dil öğretim materyallerinin nasıl tasarlanacağına ilişkin ölçütlere rehberlik eden çerçevedir. Ders kitapları tasarlanırken işlevsel ve eğitimsel birimlerin belirli ilkelere göre tasarlanması önemlidir. Bu ilkeler, kalıcı öğretim için TYD kitaplarının seçiminde çok önemlidir. Alan yazında dil öğretim kitaplarında yer alan temel ilkelere ilişkin herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle bu çalışma, TYD ders kitaplarındaki ilkelerin kapsamını incelemeyi amaçlamaktadır. Veriler; Yunus Emre Enstitüsü (YEE) tarafından hazırlanmış “Yedi İklim Türkçe” ile Gazi Üniversitesi-TÖMER (GU-TÖMER) tarafından hazırlanmış “Yabancılar için Türkçe” ders kitaplarından toplanmıştır. Seçilen kitaplar, TYD öğretimi ders kitaplarındaki temel ilkelerin kullanım düzeyini belirlemek üzere incelenmiştir. Bulgular, farklı kurumların TYD setlerinde farklı ilkelere öncelik verdiğini göstermektedir.

Anahtar Sözcükler: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi, Ders Kitapları, İlkeler

Künyesi: Tepe, E. & Tüm, G. The reflection of basic principles in course books for teaching turkish as a foreign language. Temel ilkelerin yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ders kitaplarındaki yansıması. *The Journal of Limitless Education and Research, Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 6(1), 152-178. DOI: 10.29250/sead.876202.

Birinci Yazar Orcid No: 0000-0002-6090-4517

İkinci Yazar Orcid No: 0000-0001-7790-0857

Bu makale, “An investigation into the Basic Principles of Course Books Used in Teaching Turkish as a Foreign Language” başlıklı Yüksek Lisans tezinden üretilmiştir.

1. Giriş

Eğitimde temel ve ayrılmaz araçlar olan ders kitapları, derslerin birikimli bir şekilde ilerlemesini sağlamak amacıyla hazırlanır (Güçlü vd., 2001) ve müfredatın öğretmeyi amaçladığı konularla ilgili bilgileri belirli bir planda açıklar (Duman, 2013). Öğrenme sürecinde kullanılan materyaller arasında önemli olan, kullanım sıklığını ne kadar benimsediklerini dikkate almak (Ülper, 2014; Karatay, 2012) ve yabancı dil olarak Türkçe (TYD) öğrenenleri sosyal ve akademik ortamlarına hazırlamaktır. Ek olarak, kaynaklar olarak ders kitapları, ihtiyaç duydukları zaman kolayca erişebilmeleri için öğrencilerin bilgilerinin pekiştirilmesinde önemli bir yere sahiptir. Öğretim ortamlarında kullanılan araç ve gereçler teknolojinin gelişmesiyle çeşitlense de, her öğretim durumunda bulunması imkansız görünmektedir çünkü bu araçları elde etmek için ciddi bir maliyet ve hazırlık gerekmektedir. Bu nedenle ders kitapları öğrenme-öğretme ortamında ve sürecinde hala vazgeçilmez bir araç olmaya devam etmektedir (Demirel, 1993). Ayrıca ders kitapları, istenilen becerilerin kazanılmasının, kolay ulaşılabilir olmasının, görsel özellikleriyle kalıcı öğrenme ortamının hazırlanmasının, öğrenci düzeyine uygunluğunun ve her türlü müfredat, tema ve konuya uygunluğunun önemini artırmaktadır. Chambliss ve Calfee (1998), öğrencilerin pedagojik seviyeleri üzerindeki olumlu etkilerinin altını çizerek bu konuları desteklemektedir.

Son zamanlarda önemli ölçüde ivme kazanan yabancılara Türkçe öğretimi, Türk dilinin dünya çapında tanınmasını sağlamıştır. Bu gelişme, özellikle yabancılara Türkçe öğretmek için kurumlar tarafından tasarlanan, hazırlanan ve basılan ders kitaplarının katkılarıyla sağlanmıştır. Bu kitaplar, yazılı ve sözlü iletişimlerini güçlendirerek öğrenenlere rehberlik etmek ve öğretmenler için yönlendirici bir rol oynamak için Türkçe'nin hem ana dili hem de yabancı dil olarak öğretiminde (Gün, Akkaya ve Kara, 2014) önemli bir kaynak olarak görülmektedir (Cunningsworth, 1995). Bu nedenle, bu çalışma aşağıdaki araştırma sorularının cevaplarını bulmayı amaçlamaktadır:

1. Yabancılar için Türkçe ders kitaplarında atfedilen temel ilkeler nelerdir?
2. Türkçenin yabancı dil olarak öğretildiği farklı kurumlar tarafından kullanılan ders kitaplarındaki temel ilkelerin kullanımında bir fark var mı?

Dünyanın köklü ve kadim milletlerinden biri olan Türkler, dünyanın farklı coğrafyalarında zengin medeniyetler kurmuşlardır. Dil, toplum ve kültür arasında ilişki kuran en önemli unsurlardan biri olduğu için bu zengin medeniyetin aktarılmasında ve taşınmasında kullanılan en

önemli araçlardan biridir. 1984 yılında Ankara Üniversitesi, Türkçe ve Yabancı Dil Uygulama ve Araştırma Merkezi'ni (TÖMER) kurarak, Türkçe'nin yabancı dil olarak (TYD) kurumsal düzeyde öğretimini gerçekleştirdi. Son yıllarda dünya çapında ekonomik, siyasi, tarihi, kişisel ve kültürel konular gibi pek çok nedenden dolayı Türkçeye yönelik ilgi ve talepler artmıştır. Bu talebi karşılamak için Milli Eğitim Bakanlığı, İstanbul Üniversitesi, Dilmer ve Ankara Üniversitesi, TÖMER, birbirini takip eden çeşitli dil merkezleri kurulmuştur. Daha sonra üniversiteler, TİKA, Yunus Emre Enstitüsü (YEE), Türkiye Maarif Vakfı, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı gibi kurumlar ve özel öğretim kurumları, sadece Türkiye'de değil, yurt dışında da çeşitli hizmetler verebilmek için bu girişimi takip etti. Komşu ülkelerde yirmi yıldır yaşanan çatışmalar nedeniyle, temel ihtiyaçlarını karşılamak için acilen Türkçe kurslarına ihtiyaç duyan çok sayıda göçmen ve mülteci olmuştur. Sadece bu konu, TYD'nin Adana, Adıyaman, Gaziantep, Hatay, İstanbul, Urfa gibi büyük şehirler başta olmak üzere birçok Türk şehrinde üçe katlanmasına neden oluyor.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, öğrencilerin ihtiyaç ve taleplerinin gereksinimleri olduğu için farklı yaklaşım, yöntem ve teknikler kullanılmıştır. Geleneksel dilbilgisi öğretim yaklaşımı, yabancı dil öğretiminde yaygın olarak kullanıldı ve hedef dilin kurallarını geliştirdi. Ayrıca uzun yıllardır kullanılan baskın yöntemler olarak gramer öğrenmeye öncelik vermiştir (Güneş, 2011). Bununla birlikte, son zamanlarda, bu tutum yerini AOBM tarafından önerilen eylem odaklı yaklaşıma bıraktı ve bu yaklaşım, iletişimdeki yeterlilikleri geliştirmek, öğretim materyallerini ortaya çıkarmak için metne aracılık etmeye odaklanmanın yolunu açıyor. Bu nedenle, öğrencilerin hedef dillerinde iletişim kurabilmeleri için, öğretim materyallerinde hem arabuluculuk hem de ilgili ilkelerin ortaya çıkarılması gerekmektedir. Literatürde kullanılan TYD ders kitapları üzerine çok sayıda araştırma olmasına rağmen, Özdemir'in (2013) önerdiği gibi bu kitaplara yönelik daha fazla araştırma yapılmalıdır. TYD öğretiminde kullanılan ve geliştirilen materyallerin, hedef kitlenin öğrenme sürecine daha fazla duyu ile katılmasını sağlaması beklenmektedir. Seçilen materyallerin ayrıca kursun içeriğine ve amaca uygun olması da beklenmektedir. TYD öğretiminde kullanılan materyallerin kalitesini belirleyen önemli faktörlerden biri hedef kitlenin Türkçe seviyesidir. Kalıcı TYD öğrenimi açısından Yalın (2010), "Kısa süreli bellekte saklanan bilgiler, herhangi bir işlem yapılmazsa 15-20 saniye içinde kaybolacaktır. Ancak bazı stratejiler ve tekrarlarla bilgiler kısa süreli bellekte daha uzun süre tutulabilir ve uzun süreli belleğe aktarılabilir. " (s. 75) diyerek materyallerin önemini vurgulamaktadır.

1.1. Yabancı Dil Öğretimi için Ders Kitapları

Milli Eğitim Bakanlığı'nın (MEB) ders kitaplarına ilişkin yönetmeliğinde, ders kitabı 'Örgün ve yaygın eğitim kurumlarında kullanılmak üzere içeriği müfredata uygun olarak hazırlanan basılı eser ve gerektiğinde fasikül olarak da üretilebilir' (MEB, 1995) olarak tanımlanır. Bu açıdan ders kitaplarının temel işlevinin müfredatta yer alan kazanımlara ulaşmak için belirli bir sistem ve müfredat içinde hazırlanmasını sağlamak olduğu söylenebilir. Bu öncelik işlevine ek olarak ders kitaplarının tasarlanması sırasında ulaşılması gereken belirli hedefler ve işlevler vardır. İşeri (2007) bu amaç ve işlevleri aşağıdaki şekilde özetlemektedir:

1. Ders kitapları müfredattaki hedeflere ulaşmak için en önemli araçlardan biridir.
2. Ders kitapları, değişen insan kalitesi açısından öğretmenler, fiziksel olanaklar ve müfredat kadar önemlidir.
3. Ders kitapları, öğretim hedeflerinin gerçekleştirilmesinde öğretmenler ve öğrenciler için birincil kaynak ve kılavuzdur.
4. Ders kitapları öğretmenin enerjisini öğretim sırasında daha iyi kullanır ve hem öğretmenden hem de öğrenciden daha iyi hale gelir.
5. Ders kitapları, öğretimdeki değeri ve başarıyı etkileyen ana faktörlerden biridir.
6. Ders kitapları, içerik ve biçim açısından öğretim amaçlarının gerçekleştirilmesini sağlayacak bilgilerle donatılmış ve görsellerle desteklenmiş araçlardır.
7. Ders kitabı, öğretim materyallerinin en çok kullanılan ve ulaşılması kolay araçtır.

Daha önce de belirtildiği gibi ders kitapları eğitimdeki en önemli araçlardan biridir. Dahası, öğrencilerin istedikleri zaman doğrudan erişebilmeleri için temel kaynaklar olarak bilgileri birleştirmede önemli bir yere sahiptirler. Aynı zamanda baskı, maliyet, uygulanabilirlik ve erişim açısından en kolay araçlar oldukları için, bunları hazırlarken çok dikkatli olunmalıdır. Acemi öğretmenlerin, konuya hakim olmayı ve müfredatı takip etmeyi kolaylaştırarak deneyim eksikliğini en aza indirmesine yardımcı olduğu unutulmamalıdır. Böylelikle ders kitaplarının etkisi, istenen becerilerin kazanılmasını artırır ve görsel özellikleriyle kalıcı öğrenmeye ortam hazırlar. Ayrıca pekiştirme bölümleri sağlayarak hedeflere ne ölçüde ulaşıldığı konusunda bilgi sağlarlar. Öğrenme sınıfta olduğu kadar sınıfın dışında da devam ettiğinden, öğrencilerin herhangi bir ortamda bilgi ve iletişim becerilerine sahip olma yetenekleri bu kaynakların

zenginliğine bağlıdır. Kitaplarda gösterilen tüm yöntemler ve çalışmalar öğrencilerin öğrenme sürecini kolaylaştırmak içindir.

1.2. Ders Kitaplarında Kullanılan İlkeler

Herhangi bir alanda malzeme hazırlama ilkeleri ortaktır. Özellikle bilimsel olarak doğru kabul edilen öğretim materyallerinin ilkeleri, öğretim materyallerinin hazırlanmasında önemli bir husustur. Birçok kaynakta yer alan ilkeler (Demirel, vd., 2011; Güneş, 2016; Yaylacı ve Yaylacı, 2013; Köksal ve Varışoğlu, 2014), ilk on üç Duman (2013, s. 2) tarafından ve diğerleri de aşağıdaki şekilde sıralanabilir;

1. Yasaya/ Müfredata Uygunluk İlkesi: Materyaller genelge ve yönetmeliklere uygun olarak hazırlanır (Duman, 2013).
2. Öğrenciye Uygunluk İlkesi: Materyal, hedef kitlenin yaşına, ilgisine, bilgi düzeyine ve beklentilerine uygundur (Biçer ve Kılıç, 2017).
3. Basitlik İlkesi: Malzemeler gerçek hayattaki ölçü ve boyutlarına göre hazırlanır. Görsel malzemeler gerçekçi bir şekilde hazırlanırsa daha kolay algılanır (Demirel, 2011; Yaylacı ve Yaylacı, 2013).
4. Bilinenden Başlama İlkesi: Her yeni bilgi, bilişte yerleşmiş olan bir öncekiyle bütünleşir. Materyaller, öğrenen seviyesinin üzerinde bilinmeyen gramer kurallarını, kelimeleri ve konuları içermemelidir (Duman, 2013).
5. Çok Örnek İlkesi: Öğrencilerin çeşitli duyularında ilgiyi artırmak ve onlara hitap etmek için birçok örnek verilir (Özdeniz, 2019).
6. Tamamlama İlkesi: Malzemeler, gerekli olduğu durumlarda eksikliklerin giderilmesi veya yeni ve önceden öğrenilen bilgiler ile mantıksal bağlantı kurulması için hazırlanır (Duman, 2013).
7. Birleştiricilik İlkesi: Materyaller, öğrencilerin içeriğe ve ayrıca bölümler ve hatta birimler arasındaki örneklere kendinden emin bir şekilde aşına olmalarına yardımcı olur. Bağlam ve gramer kalıpları arasında geçiş sağlarlar (Biçer ve Kılıç, 2017).
8. Anlamlılık İlkesi: Hedef kitle tarafından ne kadar anlamlı konular öğrenilirse öğrenme o kadar kalıcı olur (Duman, 2013).

9. Fonun Anlamlılığı İlkesi: Materyaller, öğrenmeyi artırmak için gerçeklik, görseller, çizgi filmler, bir şarkı ve slayt gibi belirli bir görsel veya işitsel arka planı destekler (Demirel, vd., 2011; Yaylacı ve Yaylacı, 2013).
10. Yenilik İlkesi: Kalıcı öğrenme, herhangi bir bilgiye erişme, değerlendirme, sentezleme ve analiz etme açısından her öğrenciye sunulmaktadır (Duman, 2013).
11. Seçicilik İlkesi: Seçim zihinsel gelişim ve dünya bilgisine dayandığından, öğrenciler arasındaki çeşitlilik hakkında geniş bir kavrama sunulur (Özdeniz, 2019).
12. Görelilik İlkesi: Materyaller, içerikteki unsurları öğrenenlerin kolaylıkla algılayabileceği ve ayırt edebileceği şekilde hazırlanır (Duman, 2013).
13. Algıda Değişmezlik İlkesi: Önceden öğrenilen konular ile yenileri arasındaki bağlantılar, onları kolayca algılayacak şekilde tasarlanır (Özdeniz, 2019).
14. Kapalılık İlkesi: Görsel, metin ve kelime bilgisi gibi materyaller aynı şekilde algılanır çünkü gerçek materyallerin açık, anlaşılır ve kafa karıştırıcı olmaması gerekir (Duman, 2013).
15. Derinlik İlkesi: Malzemeler gerçek hayattaki ölçü ve boyutlarına göre hazırlanır. Gerçekçi bir şekilde hazırlanırsa görsel malzemeler daha kolay algılanır (Demirel vd., 2011).
16. Ekonomiklik İlkesi: Malzemeler, zamandan, işçilikten ve ekipmandan tasarruf ederek en fazla etkiyi elde edecek şekilde hazırlanır. Minimum sürede minimum çaba ile en yüksek verimin sağlanması hedeflenmektedir (Özdeniz, 2019).
17. Hedef-Davranış İlkesi: Materyaller, öğrencilerin tüm ihtiyaç ve beklentilerini karşılayacak becerilerin yeterliliği ve gerekliliği doğrultusunda hazırlanır (Duman, 2013).
18. Güncellik İlkesi: Malzemeler ne kadar güncelse, öğrenme o kadar kalıcı olur. Kitapların ve materyallerin öğrencilerin mevcut ihtiyaçlarını karşılaması beklenmektedir (Demirel, vd., 2011; Yaylacı ve Yaylacı, 2013).
19. Hayatilik İlkesi: Öğrenciler, günlük hayatta kullanabilecekleri bilgilere maruz kalırlar. Gerçek hayattaki durumlara ilişkin etkinlikler ve örnekler tasarlamak önemlidir (Özdeniz, 2019).

1.3. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Ders Kitapları

Yunus Emre Enstitüsü tarafından hazırlanıp yazılan Yedi İklim Türkçe, AOBM A1, A2, B1, B2, C1 ve C2 referans seviyelerine göre hazırlanmış ders kitapları, çalışma kitapları ve öğretmen kitaplarını içeren 18 kitaptan oluşmaktadır. Yedi İklim Türkçe seti, her biri içindekiler bölümünde ayrıntılı olarak açıklanan üç temadan oluşan toplam 48 üniteden oluşmaktadır. Konular temalara göre dilbilgisi, dinleme, okuma, konuşma ve yazma başlıkları altında gruplandırılmıştır. Ders kitaplarında üniteler, üniteye işlenecek konularla ilgili soruların yer aldığı “Üniteye Hazırlık” bölümleriyle başlar. Bu sorular başlangıçta merak uyandırmak ve setlerdeki (A1-C2) ünitelerde işlenecek konu hakkında öğrencileri bilgilendirmek için tasarlanmıştır. Her ünitenin sonunda, çoktan seçmeli formlarda sekiz veya on soruluk testleri içeren bir “Serbest Okuma” bölümü ve bir “Değerlendirme” bölümü bulunmaktadır. Bu bölüm, a) birim başına bağlamında kapsanan konular hakkında bilgi ve beceriler edinip edinmediklerini; b) hedeflenen başarıya ulaşmış ve c) tamamlanmamış görevler olması durumunda tekrarlamaya ihtiyaç duyup duymadıkları şeklinde üç amacı ortaya koymaktadır. Her ünitenin sonunda, öğrencilerin vurgulanan kutularda verilen başarılarını ve öğrenme süreçlerini öğrenmek için üç farklı yüz ifadesinden birini seçmelerinin beklendiği bir “Kendimi değerlendiriyorum” bölümü de bulunmaktadır. Yedi İklim Türkçe ders kitaplarının eklerinde, kelime listeleri ile ilgili ek bilgiler “Dizin” başlığı altında, dil bilgisi konuları ile ilgili tamamlayıcı bilgiler ise “Dilbilgisi” başlığı altında verilmektedir.

TÖMER, Gazi Üniversitesi tarafından hazırlanan ve basılan Yabancılar için Türkçe ders kitapları seti dinleme CD'lerine eşlik eden beş farklı ders kitabından oluşmaktadır. Set, AOBM' de teşvik edilmiş A1, A2, B1, B2 ve C1 referans seviyelerine göre hazırlanmıştır. Yabancılar için Türkçe setinin ders kitapları her biri beşer üniteden oluşan 26 üniteden oluşmaktadır. Setin ders kitaplarında tüm üniteler sayılarla belirlenmiş ve birbirinden ayrılmış dört temadan oluşmaktadır. Temalar okuma metinleriyle başlar ve ardından öğrencilerin anlama düzeylerinin belirlenmesi için “Anlama” bölümü gelir. Ayrıca anlama bölümünde çoktan seçmeli testler, doğru ve yanlış alıştırmalar, metinsel sorular, alıştırmalar türleri yer almaktadır. “Konuşma” bölümü, temalarda “Anlama” bölümünden sonra gelir. Konuşma bölümlerinde; diyalog animasyonu, diyalog oluşturma, kelime ve kavram havuzunu kullanarak konuşma vb. alıştırmalar verilir. “Yazma” bölümünde; mekanik, anlamlı ve serbest yazma alıştırmaları yer alırken; çoktan seçmeli testler, doğru yanlış, boşluğu doldurma ve metin tabanlı sorulardan oluşan alıştırmalar türleri “Dinleme” bölümünde yer almaktadır.

2. Metot

Bu çalışma, Yunus Emre Enstitüsü ve Gazi Üniversitesi, TÖMER tarafından hazırlanan Türkçe öğretimi ders kitaplarını derinlemesine incelemek için betimsel bir yöntem benimsemektedir. “Betimleyici yöntemler, güncel bir durumu ortaya koyacak çalışmalar için en uygun yöntemlerden biridir” (Kaptan, 1995). Tanımlayıcı yöntemler içinde, nitel araştırma yöntemi, kayda ihtiyaç duymadan analiz için hazır bulunan metinsel kelime verilerinin pratik bir kaynağını sağlamak için yerini alır (Creswell, 2012).

Verilerin tek tek okunmasıyla oluşturulan kod ve kategorilere göre araştırma sonuçlarının sunumunu sağlayan araştırma yöntemi nitel araştırma yöntemidir (Merriam, 2015). Bu nedenle, bu çalışmada gözlem, görüşme, anket, görsel-işitsel materyal gibi çok çeşitli nitel veri formlarından 'belgeler' alınarak nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırmaya hizmet etmek için belge analizi tekniği kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek'e (2016, s. 49) göre “belge analizi, araştırılması amaçlanan olgular ve olaylar hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini içerir. Araştırmacının gözlem, görüşme, anket ve görsel-işitsel materyallere ihtiyaç duymadan verileri elde edebilmesi için önemli bilgi kaynakları olan dokümanlar nitel araştırmada etkin bir şekilde kullanılmalıdır. Diğer bir deyişle, belge analizi, nitel araştırmada tek başına bir veri toplama yöntemi olarak kullanılabilir”. Türkçe öğretimi ders kitaplarından alınan nitel veriler, içerik analizi şeklinde materyal tasarımında kullanılan ilkelerin her birine göre sınıflandırılır. Türkiye'de Türkçe öğretimi ders kitabı araştırmalarındaki araştırma eğilimlerini ve boşlukları tespit etmek amaçlandığından, bu ders kitaplarının, problemi “ayrıntılı bir şekilde anlamak” için “bilgi açısından zengin” durum sağladığı varsayılmaktadır.

Birinci ve ikinci araştırma sorusu için veri elde etmek amacıyla, Türkçe'nin yabancı dil olarak öğretildiği farklı kurumlar tarafından kullanılan bu iki TYD ders kitabındaki temel ilkelerin kullanımında farklılık olup olmadığını ve TYD ders kitaplarının ne ölçüde temel ilkeleri içerdiğini araştırmak için içerik analizi yapılır. İnceleme, talep mektubu ve ilkeler kontrol listesi (Duman, 2013; Demirel vd., 2011; Yaylacı ve Yaylacı, 2013; Özdeniz, 2019) Yunus Emre Enstitüsü (YEE) idaresine ve Gazi Üniversitesi (GÜ) TÖMER (Türkçe Öğretim ve Araştırma Merkezi) yönetimine gönderilerek yapılmıştır. İzin mektupları ve kurumların tercih ettikleri temel ilkelerin listesi alındıktan sonra analizler için TYD ders kitap setleri dikkate alındı. Net sonuçlar elde etmek için manuel olarak analiz edildi. Sonuçlar ayrıca iç güvenilirlik elde edilmek için diğer üç dil öğretmeni tarafından çapraz kontrol edildi. Çapraz kontrol üç kez gerçekleştirildikten sonra fikir birliğine

varıldı. Çalışma, YEE ve GU-TÖMER'den sadece iki TYD ders kitabı ile sınırlıdır. Çalışma kitapları, kurumlar tarafından tercih edilen aynı prensipler kullanılarak hazırlandı için dışarıda bırakıldı.

3. Bulgular ve Tartışma

Çalışmanın bu bölümünde, TYD ders kitaplarında ayarlanan temel ilkelerin analizi sonucunda elde edilen bulgular aşağıdaki tablolarda yorumlanmıştır. Araştırmada incelenen ilk araştırma sorusu, yabancılar için Türkçe öğretimi ders kitaplarında hangi temel ilkelere atfedildiği üzerinedir. Yedi İklim Türkçe'de atfedilen temel ilkelere dayalı analizler aşağıda Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1.

Yabancılar için Yedi İklim Türkçe'de Atfedilen Temel İlkeler

Temel İlkeler	Yedi İklim Türkçe, YEE					
	A1	A2	B1	B2	C1	C2
Yasaya/ Müfredata Uygunluk	+	+	+	+	+	+
Öğrenciye Uygunluk	+	+	+	+	+	+
Basitlik	+	+	+	+	+	+
Bilinenden Başlama	+	+	+	+	+	+
Çok Örnek	-	-	-	-	-	-
Tamamlama	+	+	+	+	+	+
Birleştiricilik	+	+	+	+	+	+
Anlamlılık	+	+	+	+	+	+
Fonun Anlamlılığı	+	+	+	+	+	+
Yenilik	+	+	+	+	+	+
Seçicilik	-	-	-	-	-	-
Görelilik	+	+	+	+	+	+
Algıda Değişmezlik	+	+	+	+	+	+
Kapalılık	-	-	-	-	-	-
Derinlik	-	-	-	-	-	-
Ekonomiklik	+	+	+	+	+	+
Hedef-Davranış	+	+	+	+	+	+
Güncellik	+	+	+	+	+	+
Hayatilik	-	-	-	-	-	-

Tablo 1, YEE'nin "Yedi İklim Türkçe Seti" ndeki temel ilkelerin kapsamına ilişkin bilgileri göstermektedir. Yasaya/ Müfredata Uygunluk, Öğrenciye Uygunluk, Basitlik, Bilinenden Başlama, Tamamlama, Birleştiricilik, Anlamlılık, Fonun Anlamlılığı, Yenilik, Görelilik, Algıda Değişmezlik, Ekonomiklik, Hedef-Davranış ve Güncellik gibi çoğu ilkelerin olduğu gözlemlenmiştir. Ama Çok Örnek, Seçicilik, Kapalılık, Derinlik ve Hayatilik gibi ilkelerin YEE'nin "Yedi İklim Türkçe" setinde atfedilmediği bulgular sonucunda ortaya çıkmıştır. Özetle bulgular, YEE' nin "Yedi İklim Türkçe" setinde 19 ilkedan bu beş ilkenin kullanılmadığını ortaya koydu.

Bu çalışmada analiz edilmesi hedeflenen ikinci TYD kitap seti, Ankara'daki (Türkçe Eğitim ve Araştırma Merkezi) idaresi Gazi Üniversitesi-TÖMER (GU-TÖMER) tarafından hazırlanan

"Yabancılar için Türkçe" başlıklı kitaptır. TYD kitap setinde atfedilen temel ilkeler aşağıdaki Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2.
Yabancılar için Türkçe'de Atfedilen Temel İlkeler

Temel İlkeler	Yabancılar için Türkçe, GU-TÖMER				
	A1	A2	B1	B2	C1
Yasaya/ Müfredata Uygunluk	+	+	+	+	+
Öğrenciye Uygunluk	+	+	+	+	+
Basitlik	-	-	+	+	+
Bilinenden Başlama	-	+	+	+	+
Çok Örnek	-	-	+	+	+
Tamamlama	+	+	+	+	+
Birleştiricilik	+	+	+	+	+
Anlamlılık	+	+	+	+	+
Fonun Anlamlılığı	+	+	+	+	+
Yenilik	-	-	-	-	-
Seçicilik	+	+	+	+	+
Görelilik	+	+	+	+	+
Algıda Değişmezlik	+	+	+	+	+
Kapalılık	+	+	+	+	+
Derinlik	+	+	+	+	+
Ekonomiklik	+	+	+	+	+
Hedef-Davranış	+	+	+	+	+
Güncellik	-	-	-	-	-
Hayatilik	+	+	+	+	+

Tablo 2'de belirtildiği gibi GU-TÖMER'in "Yabancılar için Türkçe" seti Yasaya/ Müfredata Uygunluk, Öğrenciye Uygunluk, Tamamlama, Birleştiricilik, Anlamlılık, Fonun Anlamlılığı, Seçicilik, Görelilik, Algıda Değişmezlik, Kapalılık, Derinlik, Ekonomiklik, Hedef-Davranış ve Hayatilik ilkelerini karşılar. Dahil edilmeyenler ise Basitlik, Bilinenden Başlama, Çok Örnek, Yenilik ve Güncellik ilkeleridir. Öğrencilerin seviye ihtiyaçlarının ve beklentilerinin büyük ölçüde sağlandığı sonucuna varılmıştır. Tablo 2'de görüldüğü gibi temel ilkeler çoğunlukla tutarlı ve sistematik bir şekilde kullanılmaktadır. A1 seviyesi ile ilgili olarak, başlangıç için hayati öneme sahip olsalar da, ders kitabında bazı ilkeler(A1 için Basitlik, Bilinenden Başlama ve Çok Örnek; A2 için Basitlik ve Çok Örnek ilkeleri gibi) eksiktir. Orta ve ileri düzey kitaplar olan B1, B2 ve C1 Düzeylerinde eksik olan ilkeler Yenilik ve Güncellik ilkeleridir.

İkinci araştırma sorusu, Türkçe'nin yabancı dil olarak öğretildiği iki farklı kurum tarafından TYD ders kitaplarında hangi ilkelerin kullanıldığına ışık tutmaktadır. Tablo 3, bu iki kurumda atfedilen ilkeleri aşağıda karşılaştırmalı olarak göstermektedir.

Tablo 3.
Yabancılar için Türkçe Kitaplarında Atfedilen Temel İlkeler

Temel İlkeler	Yabancılar için Türkçe GU-TÖMER					Yedi İklim Türkçe YEE				
	A1	A2	B1	B2	C1	A1	A2	B1	B2	C1
Yasaya/ Müfredata Uygunluk	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Öğrenciye Uygunluk	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Basitlik	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+
Bilinenden Başlama	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Çok Örnek	-	-	+	+	+	-	-	-	-	-
Tamamlama	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Birleştiricilik	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Anlamlılık	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Fonun Anlamlılığı	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Yenilik	-	-	-	-	-	+	+	+	+	+
Seçicilik	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
Görelilik	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Algıda Değişmezlik	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Kapalılık	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
Derinlik	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
Ekonomiklik	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Hedef-Davranış	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Güncellik	-	-	-	-	-	+	+	+	+	+
Hayatilik	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-

Tablo 3'te görüldüğü gibi hem 'Yedi İklim Türkçe' TYD ders kitaplarında hem de 'Yabancılar için Türkçe' de kullanılan temel ilkeler sırasıyla; Yasaya/ Müfredata Uygunluk, Öğrenciye Uygunluk, Tamamlama, Birleştiricilik, Anlamlılık, Fonun Anlamlılığı, Görelilik, Algıda Değişmezlik, Ekonomiklik ve Hedef-Davranış ilkeleridir. Verilen ilkeler için yapılan analizlere göre, yabancı öğrencilerin Türkçe öğrenmelerinde bunlardan yararlanabilmeleri için bunların herhangi bir öğretim materyalinde saklanması hayati önem taşıdığını söylemek doğru olacaktır. Bununla birlikte, bu iki kurum arasında bazı temel ilkeleri kullanma tercihlerinin her iki TYD ders kitabı setinde farklı olduğu görülmüştür. Örneğin, YEE'nin 'Yedi İklim Türkçe' Seti tarafından alınan analizlerde, Çok Örnek, Seçicilik, Kapalılık, Derinlik ve Hayatilik ilkeleri dahil edilmeyen beş ilke olarak gözlemlenmiştir. Bunlar uygulanabilirliği açısından dikkate alındığında, herhangi bir dil öğrenimi çok sayıda örnekle gerçekleştirildiği için Çok Örnek ilkesinin çok temel ve önemli olduğu sonucuna varılır. Aynı şekilde Gazi Üniversitesi TÖMER tarafından belirlenen TYD ders kitabının tasarımında seçilen farklı tercihler de çalışmada gözlenmektedir. 'Yabancılar için Türkçe' de tutulan temel ilkeler Çok Örnek, Seçicilik, Kapalılık, Derinlik ve Hayatilik ilkeleri olarak tespit edilirken, bu ilkeler Yedi İklim Türkçe' de kullanılmamıştır. 'Yabancılar için Türkçe' de hariç tutulan ilkeler Basitlik, Bilinenden Başlama, Çok Örnek, Yenilik ve Güncellik ilkeleri olarak

bulunmuştur. Hariç tutulan bu ilkeler dikkate alındığında, bu ilkelerin kitapların tüm seviyelerine yerleştirilmesi gerektiği sonucuna varılabilir.

4. Sonuç ve Öneriler

Çalışmanın tüm bulguları, temel ilkelerin belirgin kültürel referanslara yönelik anlaşılır ve gerçekçi bilgileri içerdiğini ortaya koymaktadır. Kuşkusuz bu ilkelere TYD ders kitaplarında yer verildiği sürece yabancı öğrencilerin Türkçeyi verimli bir şekilde edinme ihtiyaçlarını karşılamaktadırlar. Hem "Yedi İklim Türkçe" hem de "Yabancılar için Türkçe" den elde edilen sonuçlar, öğrencilerin seviye ihtiyaçlarının ve beklentilerinin büyük ölçüde sağlandığını ortaya koymuştur. Bununla birlikte, bulgular ayrıca her iki sette de bazı eksik ilkelerin olduğunu ortaya koydu. Gerçekte, eksik ilkeler, herhangi bir öğretim materyalinde kullanılmak üzere hayati derecede önemli görünmektedir. Ders kitapları kullanıcı dostu olacak ve olabildiğince çok ilkeyi kapsayacak şekilde tasarlanmış olsa bile; kuşkusuz, TYD kitaplarındaki bu ilkeler öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerinde daha hızlı ve daha kolay öğrenmelerine yardımcı olduğundan, bireysel farklılıklara daha fazla dikkat gösterilmelidir. Gerçekte, temel ilkelerin tümü, arka plan bilgisini ve yeni bilgileri sağladığı için tüm ünitelerde düzenli olarak sağlanmalıdır. TYD ders kitabındaki ilkelerin olabildiğince çok kullanılması, ünitelere açıkça dağılmışlarsa dilsel ve kültürel olayları önlemek için ince ayarlamalar yapar. İki TYD ders kitabı setinde yer alan temel ilkelere ilişkin analizlerden elde edilen bulgulara dayanarak, materyal tasarımcılarına ve yabancı dillerin öğretildiği kurumlara aşağıdaki gibi teşvik edici önerilerde bulunulabilir:

- Kaynaklarda hangi temel ilkelerin kullanılacağına karar verirken, öğrenme süreçlerinin kolaylaştırılması için öğrenenlerin ihtiyaçları ve hedefleri dikkate alınmalıdır.
- Ders kitaplarında kullanılan temel ilkelerin dağılımı, etkinliklerin öğrencilerin yararına olacak şekilde düzene sokulması için, aynı ünite içindeki etkinlikler arasında ve boyunca, üniteler arasında ve bütün üniteler boyunca dengeli bir şekilde tasarlanmalıdır.
- AOBM tarafından önerilen ölçme ve değerlendirme noktasında temel ilkeler dikkate alınmalıdır.
- Temel ilkeler müfredatta açık olmalıdır. Öğretmen kitaplarında güçlendirilmeli ve sürdürülmelidir, böylece herhangi bir öğretmen, acemi veya deneyimli, dilbilimsel ve kültürlerarası anlayışı derinleştirmek için hassas düzenlemelerin farkına varabilir.

ÇIKAR ÇATIŞMASI BEYANI

Yazarlar bu çalışmalarında herhangi bir şekilde çıkar çatışması olmadığını beyan ederler.

ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ BEYANI

Yazarlar bu çalışmalarında araştırma ve yayın etiğine uyulduğunu beyan ederler.

YAZAR SORUMLULUK BEYANI

Yazarlar bu çalışmanın “Kavramsal Çerçeve, Yazı Taslağı, Analiz ve Düzenleme” kısmının Gülден Tüм, “Yöntem ve Yazı Taslağı, Görselleştirme ve Araştırma” kısmının Emine Tepe tarafından yapıldığını beyan ederler.

REFERENCES/KAYNAKLAR

- Biçer, N. & Kılıç, B. (2017). Suriyeli Öğrencilere Türkçe Öğretmek için Kullanılan Ders Kitaplarının Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 5(4) , 649-663. DOI: 10.16916/aded.329809
- Chambliss, M. J., & Calfee, R. C. (1998). *Textbooks for learning - nurturing children's minds*. Malden: Blackwell.
- Creswell, J. W. (2012). *Educational research: Planning, conducting and evaluating quantitative and qualitative research*. Boston, MA: Pearson.
- Cunningsworth, A. (1995). *Choosing your coursebook*. Oxford: Heinemann.
- Demirel, Ö. (1993). *Yabancı dil öğretimi ilkeler, yöntemler, teknikler*. Ankara: Usem Yayınları
- Demirel, Ö., Altun, E., Ateş, A., Başboğaoğlu, U., Çelik, L., Çeliköz, N., Erişen, Y., Oral, B., Taşlı, H., Tekinarslan, E. & Yağcı, E. (2011). *Öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı*. Ankara: Pegem Yayınları.
- Duman, G. B. (2013). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Materyal Geliştirme ve Materyallerin Etkin Kullanımı. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1(2) , 1-8. DOI: 10.16916/aded.16003
- Gardner, H. (1993). *Multiple intelligences: The theory into practice*. New York: Basic Books.
- Güçlü, N., Topsis, G., Yel, S., Korkmaz, A. Çakmak, M. Köksal, H. ve Albayrak, F. (2001). *Hayat Bilgisi 1-3, Konu Alanı Ders Kitabı İnceleme Kılavuzu (1. basım)*. (Ed: L. Küçükahmet). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Gün, M., Akkaya, A. & Kara, Ö. T. (2014). The assessment of Turkish class books for foreigners by the instructors in Turkish teaching centers. *Turkish Studies*, 9(6), 1-16. doi: 10.7827/TurkishStudies.7134
- Güneş, F. (2011). Dil Öğretim yaklaşımları ve türkçe öğretimindeki uygulamalar. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15(8), 123-148.
- İşeri, K. (2007). Altıncı sınıf Türkçe ders kitabının ilköğretim Türkçe programının amaçlarına uygunluğunun değerlendirilmesi. *Dil Dergisi*, 136, 58-74.
- Kaptan, S. (1995). *Bilimsel araştırma ve istatistik teknikleri*. Ankara: Tekişik Web Ofset Tesisleri.
- Karatay, H. (2012). Türkçe Ders Kitaplarının İncelenmesine Yönelik Ölçek Geliştirme Çalışması, *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(10), 183-203.

- Köksal, D. ve Varışoğlu, B. (2014). Yabancı dil öğretiminde temel ilke ve kavramlar. *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Kuramlar, Yaklaşımlar, Etkinlikler*. (A. Şahin ed.) içinde (65-80). Ankara: Pegem Akademi
- MEB. (1995). Milli Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları Yönetmeliđi. *Tebliğler Dergisi* No:2434.
- Merriam, S. B. (2015). *Nitel araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber*. (Çeviri Editörü: S. Turan). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- O'Malley J. M. & Chamot, A. (1990). *Learning strategies in second language acquisition*. New York, NY: Cambridge University Press.
- Oxford, R. L. (1990). *Language learning strategies: What every teacher should know*. New York, NY: Newbury House Publishers.
- Özdemir, C. (2013). Yabancılara Türkçe öğretiminde ders malzemelerinin önemi ve işlevsel ders malzemelerinin nitelikleri. *Turkish Studies*, 8(1), 2049-2056.
- Özdeniz, S. (2019). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dil bilgisini destekleyici metin odaklı malzeme geliştirme (A1 Düzeyi): Okuma Becerisi örneği*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.
- Ülper, H. (2014). *Türkçe ders kitabı çözümlenmeleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Yalın, H. İ. (2010). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. Ankara: Pegem Yayınları.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.